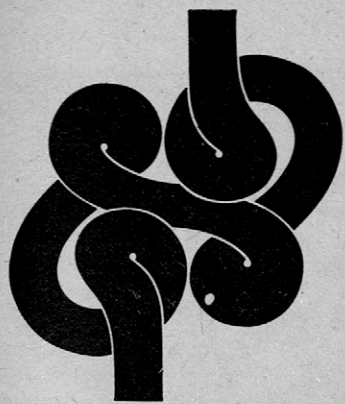

Ustavna dopolnila – temelj samoupravljanja

Uveljavljanje ustavnih dopolnil v samoupravno prakso podjetij poteka prepočasno. To je ugotovitev, ki jo v zadnjem času pogosto zasledimo v tisku, hkrati pa je to tudi očitek družbeno-političnih organizacij. Leto dni je minilo, odkar so bili ustavni amandmaji sprejeti, vendar je le malo delovnih organizacij, ki bi se lahko pohvalile s tem, da so s svojo organizacijo v celoti vskladili z novo ustavo.

Vzrokov za takšno počasnost in zamudo pri uveljavljanju ustavnih amandmajev je prav gotovo več:

- gre za nalogo, ki terja temeljite strokovne organizacijske priprave in analize, ki jih ni mogoče kvalitetno opraviti v krajšem času
- čakanje posameznih delovnih organizacij na prve izkušnje drugih
- napačno razlaganje ciljev ustavnih dopolnil
- odpori tehnokratsko birokratskih sil, ki vidijo v novi ustavi resno nevarnost za svoj monopolni položaj.

Nekateri teh očitkov prav gotovo lahko letijo tudi na LIP Bled. V mesecu aprilu je bila imenovana komisija za sestavo statuta. Kasneje pa tudi za samoupravni sporazum, ki ga bo treba sestaviti, če bomo imeli več temeljnih organizacij združenega dela (TOZD). Komisija je bila prvotno imenovana za sestavo statuta, vendar je v okviru tega dela sprejela še nalogo za sestavo samoupravnega sporazuma. Tako se je komisija večkrat sestala in obravnavala različne probleme, vendar je vprašanje TOZD in samoupravnega sporazuma obravnavala le dvakrat. Treba je povedati, da je komisija v vsem tem času imela še nekaj drugih težav. Med drugim tudi to, da smo čakali na novega direktorja, saj tudi od njega in njegovega koncepta poslovanja v veliki meri zavisi organizacija podjetja.

Pretekli mesec se je komisija ponovno sestala in zavzela prve, konkretnije zadolžitve in rešitve. Mnenja je bila, da je v prvi vrsti treba seznaniti s potekom dela člane delovnega kolektiva, kajti na tem področju do sedaj še ni bilo skoraj ničesar storjenega.

Namen ustavnih amandmajev je poglobiti samoupravljanje in postaviti delavca v takšen družbeni položaj, v katerem bo lahko vplival in odločal o vseh lažnejših vprašanjih.

- Praktična izvedba ustavnih dopolnil v podjetju mora seveda upoštevati poleg splošnih ustavnih obveznosti tudi druge konkretne pogoje, kot so:
- organizacijska in lokacijska strukturiranost podjetja
 - ekonomska moč in velikost podjetja
 - tehnološka razvitost in strukturiranost
 - raznovrstnost proizvodnega programa
 - tržni položaj in značilnost pridobivanja dohodkov
 - kadrovska sestava, izobrazbena struktura itd.

Dosedanja zakonodaja je podjetju priznavala izključno pravico do samoupravne organizacije. Do sedaj je samo na ravni podjetja ves kolektiv s statutom lahko priznal do neke mere samostojen položaj tudi posamezni organizacijski enoti znotraj podjetja. Tako smo tudi v LIP delovnim enotam priznali nekatere manjše pravice, ki jih uresničujemo v svojih samoupravnih organih. Brez volje podjetja doslej tudi ta decentralizacija upravljanja ni bila mogoča.

S TOZD je situacija spremenjena. Posamezni organizacijski deli podjetja se lahko pod določenimi pogoji in po svoji izraženi volji organizirajo kot TOZD, ki se po tem prostovoljno s samoupravnim sporazumom združujejo v podjetje.

Prvi pogoj je, da TOZD razpolaga s sredstvi družbene reprodukcije, kar pomeni, da mora razpolagati s tako količino sredstev družbene reprodukcije, ki si zagotavlja njeno poslovno, perspektivni razvoj, delavcem v njej pa socialno varnost.

Drugi pogoj je delovna celota, kar pomeni, da so TOZD lahko le tehnološko-proizvodno zaokroženi delovni procesi in teritorialne celote.

Tretji pogoj pa je, da se da rezultate dela ovrednotiti na trgu ali pa v notranjem prometu. Nadaljnji pogoj pa je vsakekor ekonomičnost in racionalnost takega združevanja.

Izpolnjeni morajo biti vsi pogoji, če naj taka organizacija združenega dela v redu deluje, zato bi bilo napak, če bi ustvarili take TOZD, ki bi imele bistveno nižje dohodke in s tem tudi osebne dohodke, saj bi tako stanje pripeljalo lahko do težkih situacij.

Na zadnjem sestanku je komisija predlagala, da bi poskušili ustanoviti štiri TOZD v podjetju.

Podjetje kot celota naj bi imelo status pravne osebe, sestavljale pa bi ga:

1. TOZD — Tovarna Bohinj
2. TOZD — Tovarna Bled
3. TOZD — Trgovina
4. TOZD — Uprava

Za tako organizacijo pa bi bilo v prvi vrsti treba skleniti med vsemi TOZD samoupravni sporazum, za katerega pa je treba najprej opraviti strokovno analizo obstoječega stanja, ki naj pokaže osnovno problematiko delitve dela, gospodarjenja, medsebojnih ekonomskih in drugih razmerij.

Nato je treba vskladiti dejanske interese delovnih enot, ki naj bi bile TOZD. V tej fazi je treba razčistiti občutljiva in zapletena premoženjsko-pravna razmerja med TOZD.

V tretji fazi se bodo TOZD tudi formalno oblikovale. Končna faza pa je seveda opredelitev in podpisovanje samoupravnega sporazuma.

Upamo in želimo, da bo delo komisije, ki bo intenzivno začela delovati na tem področju takoj po novem letu, steklo in da bodo rezultati tega dela tudi kmalu vidni.

J. Kunej

Lipova hiša v paketu

Območno skladišče ne pomeni samo skladišče

Večkrat se sliši kakšna nepremišljena pripomba, ki pade od nestrokovnih ljudi ali pa od strokovnih, ki so napačno poučeni: »Oh, eno skladišče hlodovine boste pa že rešili, saj to ni takšen problem!«. Ravno tem je namenjen kratek prikaz, kaj pomeni takšno skladišče za območno gozdarstvo in lesno industrijo. Kaj vse takšno skladišče sproži in kako vpliva na razvoj lesne industrije na celotnem območju?

Pred desetimi leti, ko so bile žive debate o rekonstruiranju primarne predelave na območju, smo govorili o bazenskih žagah. Takrat se je osvojila tehnologija, ki je bila za tiste čase moderna. Takrat še ni bilo govora o območnih skladiščih oblovine. V teh desetih letih je naredil razvoj tehnologije v svetu tak

korak naprej, da so danes stvar, ki smo jih gradili pred desetimi leti, že zastarele. V naprednih deželah so neke takšne naprave že zamenjali ali pa jih postopoma zamenjujejo kot zastarele. Tu mislim konkretno hlodišča pri firmi MM v Avstriji ali žagalnico v HESPI in podobno.

Pomanjkanje delovne sile v gozdarstvu prav v Kanadi, nato v Skandinaviji, v Avstriji, sedaj pa že pri nas je narekovalo in še narekuje, da se čim več del prenese iz gozda na določena zbirna mesta. Tako se je preneslo eno najtežjih sekaških del, lupljenje iz gozda na zbirno skladišče. Ravno tako je, s krojenjem oblovine, z izmero lesa, z grobo sortacijo na sortimente. Vsa ta dela, ki jih je prej opravljal težak človek, danes opravljajo stroji in naprave. Takšne naprave so razmeroma drage, enkratne investicije.

V ravninskih predelih kot v Nemčiji, si pomagajo s tem, da uvažajo prevozne naprave, ki se prevažajo. V Skandinaviji in v alpskih deželah, kjer so gozdovi z razgibano konfiguracijo so se razvila takozvana centralna skladišča ali območna skladišča oblovine. Takšna skladišča pomenijo veliko vloženih sredstev v mehanizacijo. Da je to izkoriščeno in rentabilno, so za to potrebne velike koncentracije oblovine na enem mestu. Poleg tega je zaradi mehaniziranega dela potrebna precejšnja površina ravnega in suhega zemljišča. Na takšnem skladišču ni samo vskladiščenje lesa, ampak se opravijo delovne operacije, ki so prinesene iz gozda in operacije dela, ki se danes opravijo v primarni in kemični predelavi lesa.

V gozdarstvu pomeni to celotno izmero lesa v gozdu, krojenje lesa v gozdu in 40 % sečnih stroškov, kar predstavlja lupljenje lesa, ter groba sortacija nadaljevanje na str. 3

Poslovanje v letu 1972

Planska zadolžitev za 11 mesecev leta 1972 je bila realizirana z naslednjimi indeksi:

Neto prodajna vrednost	
Tovarna Bohinj	104,01 %
Tovarna Bled	103,80 %
Skupaj	103,90 %
Kritje	
Tovarna Bohinj	109,11 %
Tovarna Bled	101,41 %
Skupaj	105,86 %
Direktni stroški	
Tovarna Bohinj	98,45 %
Tovarna Bled	105,30 %
Skupaj	102,28 %
Fiksni stroški	
Tovarna Bohinj	116,38 %
Tovarna Bled	117,87 %
Skupaj	117,13 %
Ostanek dohodka	
Tovarna Bohinj	99,77 %
Tovarna Bled	46,45 %
Skupaj	84,94 %

Ob upoštevanju razlike vkalkulirane amortizacije znaša ostanek dohodka 100,11 % postavljenega plana.

Sam mesec november je bil po doseženih rezultatih poslovanja podpoprečni mesec letošnjega leta, kar smo normalno tudi pričakovali.

Izvoz je v primerjavi s planom dosežen s 117 %, v primer-

javi z enakim obdobjem leta 1971 pa s 129 %. Vrednost izvoza enajstih mesecev letošnjega leta znaša 2.736.536 \$ in sicer v celoti na konvertibilno področje.

PROIZVODNOST IN KRITJE OD JANUARJA DO NOVEMBRA 1972

Proizvodnost	
Tovarna Bohinj	112,92 %
Tovarna Bled	114,31 %
Skupaj	113,60 %

Proizvodnost v Tovarni Bohinj je v drugem polletju stalno naraščala, v Tovarni Bled pa je ostala na poprečju dosežene produktivnosti v I. polletju.

Poprečni mesečni osebni dohodki na zaposlenega so znašali v obdobju I.—XI. 1972:

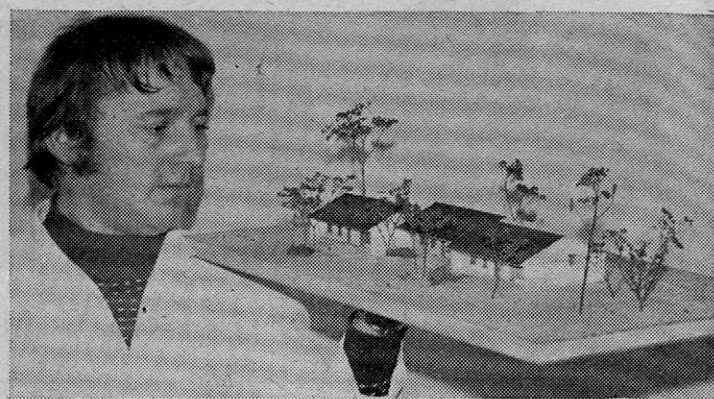
Tovarna Bohinj	1833 din
Tovarna Bled	1812 din
Uprava	2980 din
Poprečje podjetja	1947 din

Odstotek preseganja norm je znašal 23,16 %, proizvodnosti 13,60 %, kritja 23,48 %. Skupna izplačila po merilih proizvodnosti in kritja pa so znašala 12,22 odstotka.

Z izplačanimi osebnimi dohodki smo na meji dovoljenih osebnih dohodkov po samoupravnem sporazumu.

F. Cuznar

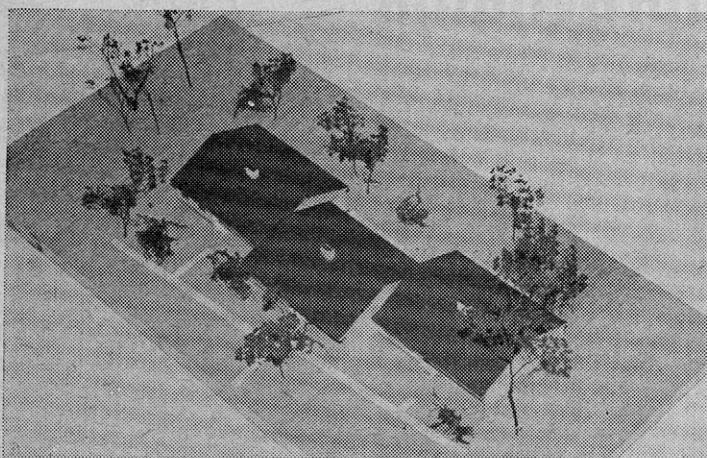
HIŠA 120 TP 91

Zadnjič sem vam na kratko opisal našo novo dejavnost in princip gradnje — to je hiše v paketu, danes pa vam predstavljam eno izmed srednje velikih bivalnih enot, ki je v našem programu — to je iso-span hišo s kvadraturo 91,2 m² in ku-

rilnico (ropotarnica, stopnišče 6,5 m²).

Hiša je praktična in se lahko variantno obdeluje: spremembe v tlorisu, različne finalizacije (omet, les, ipd.), različni naklon strehe tako, da je z urbanističnega vidika zelo prilagodljiva.

vodi do hiše le pešpot, garaža seveda odpade, ravno tako kurilnica, ker bo takšno naselje ogrevano s centralno toplotno postajo, nameščeno nekje v sredini naselja v sklopu trgovine in otroškega vrtca.

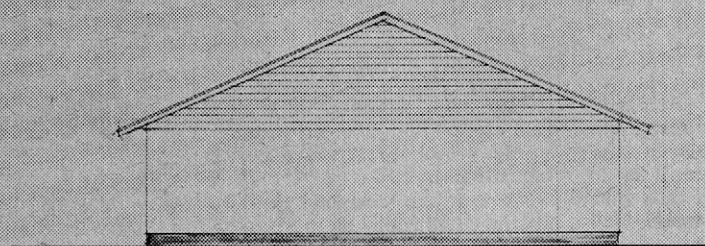
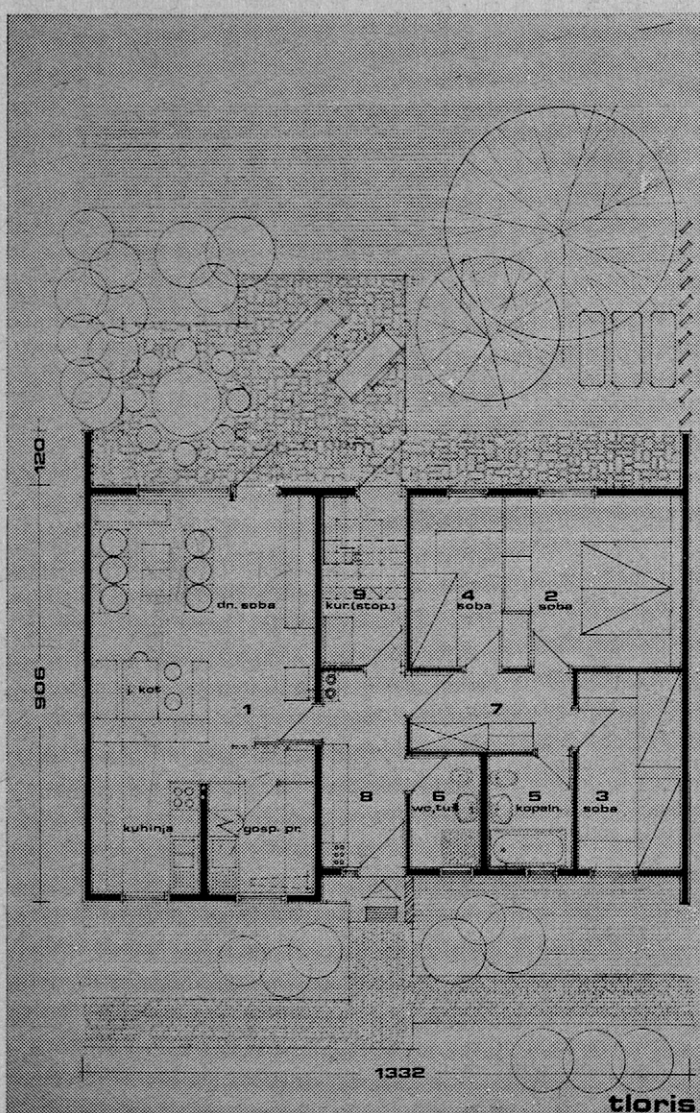
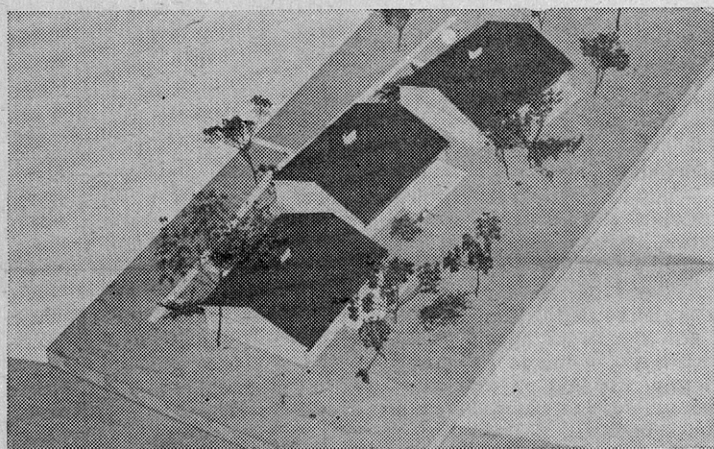
1	dnevni del	40,50
2	spalnica	12,55
3	otroška soba	8,85
4	kabineta	8,00
5	kopalnica	4,30
6	wc, tuš	3,60
7	hodnik	5,70
8	predprostor	7,55
	skupaj	91,20 m²
9	kurilnica	6,50 m ²
	(stopnišče + ropotarnica)	

tloris iso tp 91
m 1:50

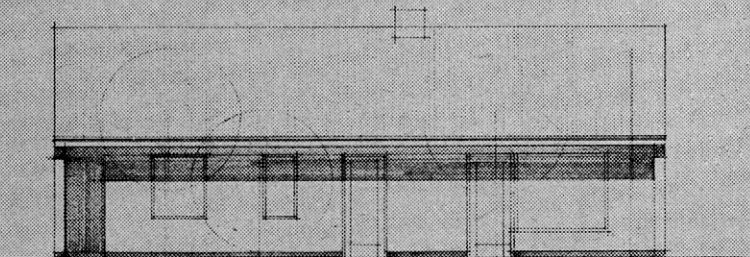
ISO-SPAN HIŠA 120 TP-91

lahko stoji samostojno ali v vrsti, z različnimi zamiki. Dodajamo ji lahko garažo s kurilnico tako, da se popolnoma spoji s hišo, ali pa z odmikom in dobimo tako gospodinjstvo dvorišče, ki je povezano s kuhinjo. V primeru, da stoji v gosti zasedavi, to je v soseski, kjer

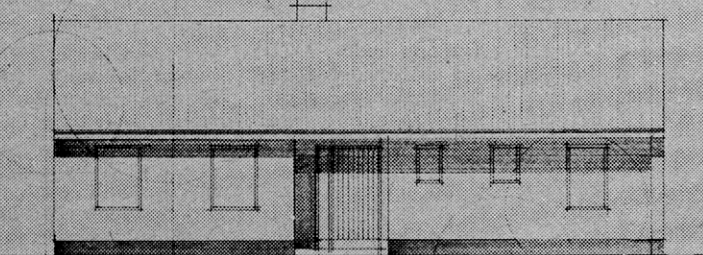
Arhitekt vam
predstavlja
lipovo hišo
120 — TP — 91

V, Z

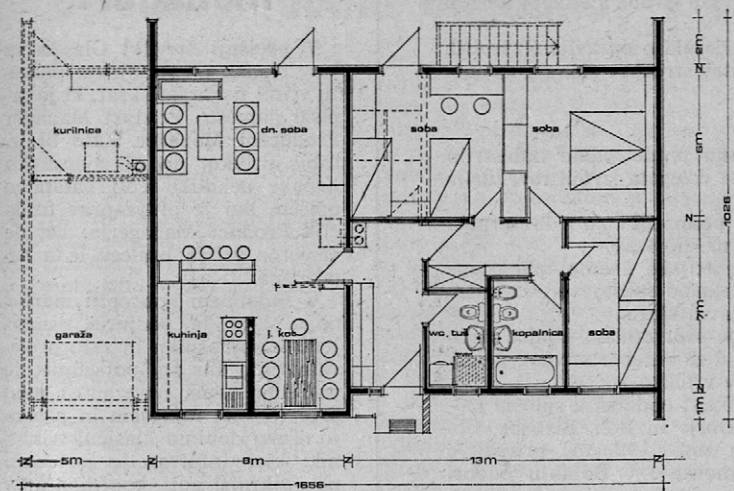
j

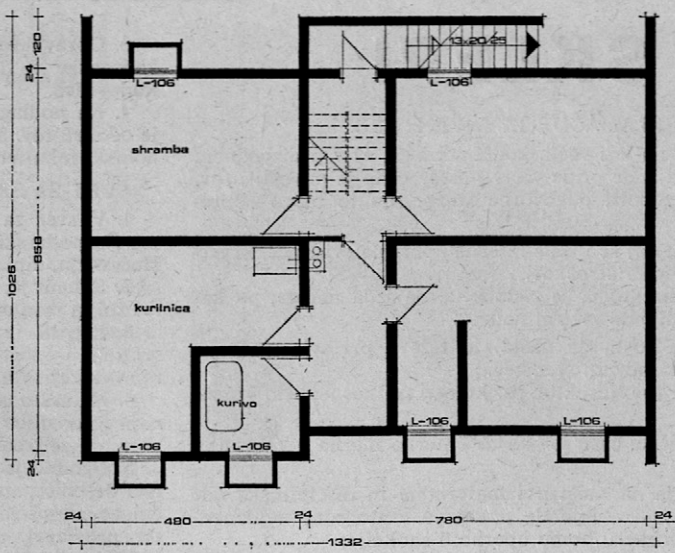
izo tp 91
m 1:50

s

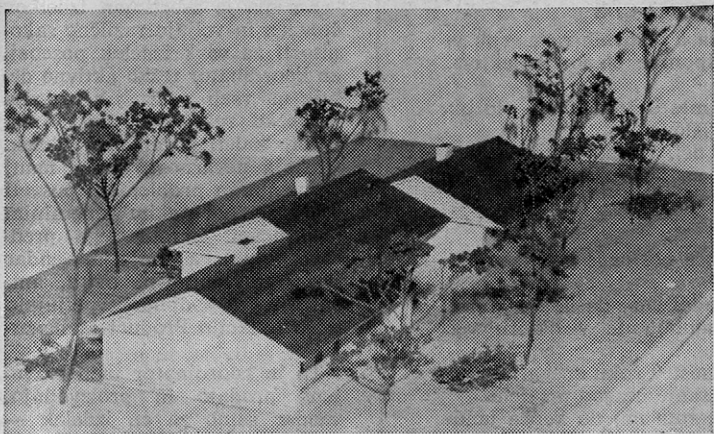
Poglejmo si tlorisno zasnovo:

varianta
tloris izo tp 91
m 1:50

varianta s kletjo
izo tp 91
m 1:50

Dnevni del in nočni del sta strogo ločena. Dnevni del tvorijo dnevna soba z jedilnim kotom, kuhinja in gospodinjinski prostor.

Danes, ko je večina gospodinj v službi, imajo zelo malo časa za vzdrževanje reda v hiši, zato so glavna gospodinjstva opravila združena v kuhinji in gospodinjstvem prostoru (tu se pere, šiva, lika, hrani čisto in

umazano perilo ter razni gospodinjstveni pripomočki) tako, da gospodinj zmanjša mo komunikacijo, obenem pa ji omogočimo, da ni odrezan od prijetnega dela življenja, ki se odvija v dnevni sobi in vrtu.

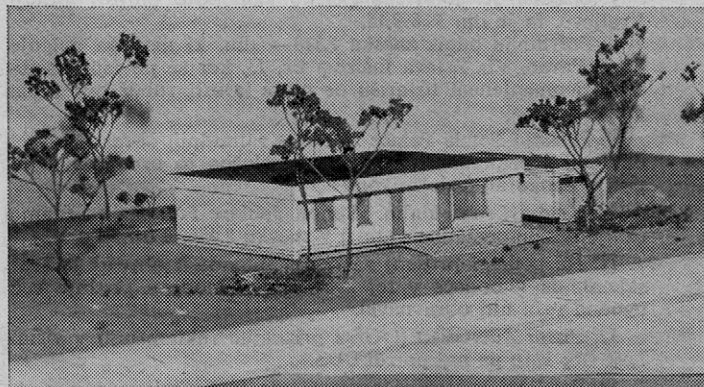
K dnevnemu delu spada še WC s tušem in kurilnica, ki je lahko večnamenski prostor (stopnišče v primeru, če je hiša podkletena, ropotarnica, delavnica ali

shramba). V primeru, če je stopnišče zunaj se lahko celo poveča.

Spalni del ima svoj predprostor z garderobo, kopalnico in tri sobe. Spalnico staršev je možno povezati z manjšo sobo, če je pri hiši otrok, bolnik, ipd.

V varianti tlorisa je večina gospodinjstvenih strojev nameščena v kuhinji, namesto posebnega gospodinjstvenega prostora pa je večji jedilni kot. Kuhinja je ločena od dnevne sobe le z zajtrkovalnikom in dekorativnimi

smučnimi vrati. Kopalnica in otroška soba sta povečani, dostop v klet je mogoč od zunaj.

Ogrevanje je variantno, klasično, toplovodno, termoakumulacijske peči ipd.
Miha Koman

Območno skladišče ne pomeni samo skladišče

(Nadaljevanje s 1. strani)
na drobne in debele sortimente. Za lesno industrijo pomeni takšno skladišče zamenjo za današnja skladišča, odprava vseh težavskih nevarnih del s hlodi, koncentracijo večje mase in mešano povezavo z žagalnico ter sekalniki za sekanje celuloznega lesa. Takšno skladišče brez nadaljne primarne predelave in sekalnikom za celulozni les ter naprave za izkoriščanje lubja, bi bilo brezpredmetno. Takšno skladišče pride do izraza, če je na istem mestu v podaljšku žaga z linijo za drobno hlodovino premera 15–25 cm in drugo linijo za debelejšo hlodovino. Linija za drobno hlodovino se sestoji iz stroja za lupljenje, stroja za profiliranje, ki dela istočasno sekance in žagan les. Druga linija za debelejšo hlodovino premera večja nad 25 cm je iz sistema 2 polnojarmenikov za prizmiranje in sekanje odpadkov za celulozni material v obliki sekancev. Podobno se seka tudi ves okrogel celulozni les in se v celulozne tovarne transportira s kamioni v obliki sekancev. Žagan les se z mehanizirano napravo sortira, letviči, suhi in izmeri. Suši se na bazi energije, ki jo dobimo iz lubja, katerega se računa 13 % od mase lesa. Tako pripravljen žagan les se potem v paketih posušen transportira v finalne predelave lesa.

Tu je danes jasno postavljena meja med primarno predelavo lesa in finalno predelavo lesa, ki nastopa kot potrošnik lesa. S tem je pa seveda zabrisana dosedanja meja med gozdarstvom in primarno predelavo lesa, ki je bila do preteklosti tako izrazita, da je služila celo za razmejitve med dvema podjetjema, med gozdarstvom in med lesno predelavo. Na sedanji moderni stopnji tehnologije so se operacije obeh branž v obliki območnega skladišča tesno in nerazdružljivo povezale.

Takšne primere razvoja lesne industrije in gozdarstva vidimo na Švedskem, v Avstriji in tudi na Norveškem so jih imeli pri-

ložnost videti naši strokovni ljudje, ko so si ogledovali finalno predelavo.

Prednost finalne predelave je še v tem, da ne rabi velikih skladišč za žagan les, da ne rabi sušilnih naprav, ki so na drugih energetskega virih — olju.

Tak način proizvodnje ima eno slabo lastnost, da zahteva dobro organizacijo, dobro planiranje v gozdarstvu, tako s transportnimi napravami kot s strojnimi napravami. Ne moremo pa tega vzeti samo kot slabo stran, ker nas prisili v boljšo organizacijo, ker vse naprave bolj kritično pridejo do izraza pri slabi organizaciji.

Postavi se nam vprašanje samo od sebe: »Kako prenesti te napredne izsledke k nam na triglavsko gozdno gospodarsko območje in kako jih vključiti v programe, ki so že v teku?« Vse verjetnosti nam kažejo, da mimo njih ne bomo mogli, da jih je treba samo presaditi na naša tla, upoštevaje vse naše okolnosti, ki jih pa ni malo. Da bi jih ignorirali, jih verjetno ne bomo mogli, ker nas bodo rezultati — ekonomike gospodarjenja prisilili na to, da jih bomo morali posnemati. Da bi si mi izmišljali nekaj novega mimo tega, kar so drugi že naštudirali, najbrže ne bomo več odkrili Amerike. Torej nam preostane še samo japonska navada, da bomo znali dobro in pravilno prekopi-rati za naše razmere.

Ker se celotno območje v glavnem sestoji iz dveh dolin bohinjske in gornjesavske, ki so porasle z gozdovi iglavcev v pretežni meri smreke, bi nam lahko služil kot vzor, kakšen primer v Avstriji, npr. žaga v Gössu MM ali žaga HESPE v Wasenanu. To so obrati, ki so sodobno modernizirani, so na bazi smreke in so v razgibanih alpskih terenih, kot je to območje.

Danes ima območje triglavske gozdov zastavljeni razvoj lesne industrije v glavnem na dveh mestih, tako žago in finalno predelavo lesa. Danes je gozdarstvo popolnoma ločeno od tega in je meja med gozdarstvom in

lesno predelavo pred hlodiščem, ko se gozdni sortimenti sprejemajo v predelavo. Po vsej verjetnosti bo potrebno to razmejitev malo drugače postaviti. Treba jo bo prilagoditi sodobni tehnologiji.

Danes sta primarna in finalna predelava omejeni na zelo skromni in za obe predelavi neidealni površini. Zato za skupni razvoj obeh vrst predelav in še dela gozdarskih operacij ni dovolj prostora za perspektivni razvoj.

Zato bi bilo zelo smotno, da se v perspektivi umaknemo iz teh mest s primarno predelavo. S tem bi dali prostor za bodoči razvoj finalni predelavi v Bohinju in na Rečici. Za razvoj obeh predelav ni prostora. V kolikor bi ostali na istem mestu, bodo zaradi pomanjkanja velike težave, ker bo primarna jemala prostor finalni predelavi in obratno. Tako bi obe finalni predelavi oskrbovali s suhim žaganim lesom iz tretjega mesta, kamor naj bi se preselil del gozdarstva in celotna primarna predelava, kakor je že uvodoma navedeno. Jasno je, da je tu potrebno, da sta gozdarstvo in predelava lesa tesno povezani. Brez tega si ne moremo zamisliti racionalnega in sodobnega razvoja lesnega gospodarstva na tem območju. Iz dosedanje prakse vidimo, da niti lesna industrija brez surovinskega zaledja, niti gozdarstvo brez sodobne predelave, nimata perspektive.

Menim, da smo mi vsi dolžni, tako samoupravitelji kot strokovni vodilni in vodstveni, da naravno bogastvo, ki nam ga je družba zaupala v upravljanje, čim boljše predelamo v čim višje vrednostne izdelke, da s tem prodremo, ne samo s surovino ampak z izdelki, ki imajo čim več dela in v katerih je les čim višje ovrednoten. Pri tem ne smemo pozabiti na dobre lastnosti lesa, ki se akumulirajo najmanj preko dveh človeških generacij.

Danes nastaja v svetu problem, ker nerazvite države omenjaljevanje na str. 5

SKLEPI

SVET ZA REKLAMACIJE IN INVENTURO

1. Po skladiščih leži večja količina blaga, ki v proizvodnem ciklusu v podjetju ne pride več v poštev, zato je obvestiti tov. direktorja, da zadolži odgovorne službe, da to blago odprodajo.

2. V podjetju naj se uvede interna kontrola evidence, ki naj jo izvajata analitika stroškov.

Pomočnica direktorja je zadolžena, da izda naloge, po katerih bosta opravljala interni nadzor.

3. Svet je ugotovil, da nastajajo težave pri evidentiranju in označevanju osnovnih sredstev.

Problem reši tov. direktor oz. kolegij najkasneje do konca januarja.

4. V čim krajšem času je izdelati interna merila o kaliranju sredstev.

5. Svet vztraja na zaostitvi materialne in disciplinske odgovornosti oseb, ki delajo na področju materialne evidence. V nasprotnem primeru bomo uporabili sankcije.

6. Potrdil je inventurni elaborat. Inventurni viški se knjižijo v izredne dohodke, manjki pa v izredne izdatke.

7. Odobril je polovično plačilo zamudnih obresti Gradji Kraljevo, to je din 38.899,15.

8. Potrdil je odpis zneska 7.110.— din, ki nam ga dolguje Tipič Pavao, Vis Zrtava fašizma br. 13, ker se po izjavi sodišča pri omenjenem tovarišu ne more izvesti rubež, ker nima premoženja.

9. Prošnjo hotela Palace za odpis zamudnih obresti je svet odklonil s pripombo, naj računska služba to uredi po redni poti z banko ali z dolžnikom.

10. Kegljaškemu klubu »Simon Jenko« Podreča priznamo oz. odpišemo zamudne obresti v znesku 2.456,20 din.

11. Na podlagi prošnje za odpis zamudnih obresti je svet sklenil, da v bodoče v tej zvezi ne bo nobene prošnje več ugodno rešil niti obravnaval.

12. Firmi ZENGERER Graz priznamo reklamacijo v višini 7.540 ÖS; le-to pa naj potrdi CDS.

13. Prodajni sektor je opozoril, da tudi proizvodnja sodeluje pri sklepanju pogodbe s tujimi firmami. Napisati je precizna navodila za izdelavo vrat. Izogibati se je nepravilnosti predvsem takrat, ko prvič prodiramo na trg.

14. Odgovorne službe naj uredijo servisno službo glede zaloga in plačila rezervnih delov ter evidence.

Na prihodnji seji v januarju naj vodja službe poroča o stanju servisne službe na trgu.

SVET ZA IZOBRAŽEVANJE

1. Predlagal je spremembo in dopolnilo 63. člena pravilnika o izobraževanju, ki govori o nagrajevanju vajencev.

2. Tečaj za pridobitev kvalifikacije ozkega profila za naziv »polkvalificiran (priučen) delavec v lesni industriji« bo po dopisni metodi s tem, da se na izpitu preverja tudi praktično znanje, predvsem iz strojeslovja in varstva pri delu.

Predmeti: tehnologija lesa, matematika, strojeslovje, varstvo pri delu.

Redni izpiti iz posameznih predmetov bodo 1-krat mesečno, po potrebi in dogovoru pa lahko večkrat pred 3-člansko komisijo.

Pogoj za vpis: 6-mesečni delovni staž v podjetju.

3. Obravnaval je predlog družbenega dogovora o izvajanju kadrovske politike, analize kadrovske problematike v občini Radovljica.

4. Na podlagi predloženega spričevala o opravljenih izpitih je odobril tov. Milici Pavlin povrnitev stroškov šolanja na ekonomski fakulteti.

SVET ZA SPLOŠNE ZADEVE

1. V svet za gozdarstvo in lesno predelovalno industrijo pri Gospodarski zbornici SRS je za delegata izvolil tov. Jurija Hočevarja, dipl. ing.

2. Sklenil je, da pristopimo kot podporni član k Prešernovi družbi in revaloriziramo članarino na din 1.000.—.

3. Potrdil je dopolnitev organizacijske sheme tehničnega sektorja — sistemizira se novo delovno mesto »prevzemalec reprodukcij materialov« v nabavni službi.

4. Namesto novoletnih čestitk je svet dodelil pomoč občini Radovljica in Jesenice za sklad za varstvo otrok z namenom, da se izboljšajo pogoji dela v vrtcih.

5. Ugodno je rešil prošnje otroškega oddelka v splošni bolnici Jesenice, osnovne šole Bled, Gorje in Boh. Bistrica, Občinske skupščine Škofja Loka za zimsko-sportne prireditve ter predlagal, da se za FIS tekmovanje v Bohinju odobri 10.000.— din iz sredstev za reklame.

6. Organizirati je srečanje naših upokoencev.

SVET ZA UREJANJE DEL. RAZMERIJ CDS

1. Ponovno je obravnaval pravilnik o delovnih razmerjih in odgovornosti, kjer je upošteval pripombe članov kolektiva. Pravilnik je priloga v časopisu.

2. Sistemiziral je novo delovno mesto v nabavni službi: »prevzemalca reprodukcij materialov«.

3. Seznanjen je bil z odpovedjo del. razmerja tov. Anice Ličen. Odločitev je preložil; skuša se doseči, da bo ostala v podjetju.

CENTRALNI DELAVSKI SVET

1. Direktor je podal koncept bodoče poslovne politike podjetja.

2. Splošna in pravna služba je zadolžena, da se do konca januarja dogovori o organizaciji ambulate v okviru več podjetij na Bledu.

3. Svet za varstvo in požarno varnost v roku enega meseca pripravi poročilo o ukrepih za zmanjšanje nevarnosti pri delu.

4. Komisija za sestavo osnutka statuta naj do konca januarja pripravi osnutek o organizaciji TOZD v podjetju.

5. Do konca januarja je izdelati sistemizacijo delovnih mest in jo dati v javno obravnavo.

6. Sprejel je plan za leto 1973.

7. Sprejel je z nekaterimi popravki pravilnik o delovnih razmerjih in odgovornosti.

8. Odobril je najetje kredita za izvajanje investicij.

9. Odobril je pogodbo za najetje kredita za nakup stanovanj v Boh. Bistrici.

10. Na podlagi predlogov je sprejel pravilnik o udeležbi delavcev na dohodku.

11. Razpravo o samoupravnem sporazumu o izločanju in usmerjanju sredstev za stanovanjsko izgradnjo v občini Radovljica je zaradi nejasnosti v osnutku preložil na prihodnjo sejo.

12. Sprejel je sklep o podpisu pogodbe o ustanovitvi Ljubljanske banke z rizikom.

13. Izvolil je ing. Jurija Hočevarja za predsednika odbora za vsesplošni ljudski odpor.

14. Sprejel je sklep, da se zaprosi za podaljšanje soglasja za nočno delo žena za leto 1973.

Kaj je produkt manager?

V prejšnji številki Glasila se je v članku o prodajnem posvetu vrnil tiskarski škrat, ki je zapisal namesto Product Manager Producent Manager. Zato bi izrabil priliko, da ob popravku napake nekoliko bolj natančno opišem kaj je pravzaprav funkcija Product Managerja, ker je verjetno večini bralcev le-ta nepoznana.

V sodobnem konceptu marketinga, kjer je podjetje usmerjeno k potrošniku in zato proizvaja tisto kar trg potrebuje, je potrebna tesna povezanost med proizvodnjo, razvojem in prodajo. Tako dobimo klasični trikotnik, kjer informacije potekajo po najkrajši poti, koordinator v tem procesu pa je generalni direktor.

Ker pa je asortiman izdelkov številčen in veljajo različne zakonitosti za vsak izdelek posebej, en koordinator težko aktivno deluje na vseh področjih procesa in težko rešuje vse težave na katere naleti posamezni izdelek. Obstaja nevarnost, da se manj pomembnim problemom posveti več časa, kot nekim generalnim smernicam. Zaradi tega predvsem ameriška podjetja (vendar samoupravljanje ni ovira, ampak prej vzpodbuda) vpeljujejo novo funkcijo Product Managerja.

Ta je koordinator med razvojem, prodajo in proizvodnjo, vendar samo za en izdelek — običajno tisti, ki je najbolj problematičen. Tako se spopada z vsemi težavami, ki nastopajo v proizvodnji, deluje aktivno v razvoju novih oblik obstoječega artikla, išče boljše prodajne poti in nova tržišča, zasleduje informacije iz trga, skratka njegova naloga je, da izdelek, ki mu je na skrbi, doseže čim večji uspeh. Se enkrat bi rad poudaril, da je predvsem koordinator in organizator, ki zna povezati obstoječe faktorje v najboljše rešitev.

Če je podjetje majhno, zadošča en Product Manager, ki se iz enega izdelka po opravljeni nalogi seli na drugi izdelek. V večjih podjetjih pa je več Product Managerjev, ker so problemi dosti bolj kompleksni.

Kelbi Miro

Tri dni v črni Afriki

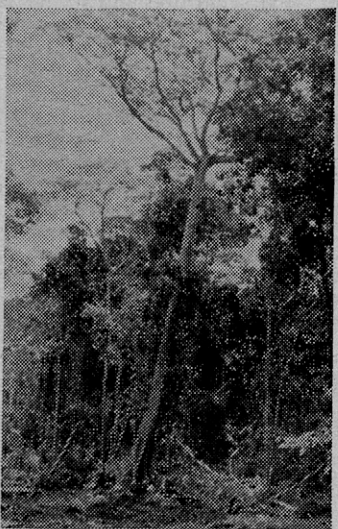
nadaljevanje

Tudi željo po nočnem potepanju nam je pregnalo prvič nepoznavanje jezika, drugič pa nepoznavanje dežele in navad ljudi, čeprav so nam zagotavljali, da je v mestu popolnoma varno. Predsednik Bokasse je namreč uvedel zelo drastične kazni zoper roparje in tatove, ki so nekaj časa lepo uspevali. Tako je za uvod dal preteptati nekaj desetih kriminalcev, od katerih jih je veliko zaradi tega pomrlo. Kot stalno prakso je uvedel, da se za eno tatvino odreže levo uho, za drugo desno uho, za tretjo levo roko in za 4. in zadnjo, glavo. Kljub protestu samega generalnega sekretarja OZN Kurta Waldheima, ni spremenil svoje odločitve, temveč jo je podkrepil z besedami, da naj vsi lopovi sveta kradejo v pisarni gospoda Waldheima, v Centralnoafriški republiki že ne bodo.

Tako nam je ostalo za ogled samo še hotel s tremi majhnimi krokodilčki v akvariju, stene okrašene z maskami in intarzijami iz metuljevih kril, terasa s tihim šumenjem reke in skrivnostni glasovi noči ter soba z blagodejno tišino za, od doživetij, zbežanega popotnika.

Centralnoafriška republika je dežela diamantov, mangovcev, banan, savan, mladih ljudi v pisanih oblačilih, mrkega predsednika in ne nazadnje tudi blatnih lenih rek ter temnozelenih pragozdov. In prav to zadnje je bilo pravzaprav tisto za kar smo

prišli tako daleč. Leva in slona navsezadnje lahko vidimo tudi v Ljubljani pod Rožnikom, pravega pragozda večno zelenega in mogočnega pa le ne najdemo. Tako smo se drugo jutro s kombiji napotili nekaj desetih kilometrov stran iz mesta, da bi na

lastne oči videli kje rastejo čudoviti lesovi eksot s še bolj eksotičnimi imeni. Rdeči asfalt je bil kmalu za nami in asfalt je nadomestil še bolj rdeč makadam. Na levi in desni so bežale samotne vaške kočice s siromasnimi polji v katera je zopet vdiral džungla. Ponekod so sa-

mo samotna ožgana drevesa, ki so ostala na pogoriščih, pričevala, da je bil tukaj nekoč pragozd, ki ga je človek uničil s sekiro in ognjem, ki pa bo ob najmanjši človekovi napaki zopet v naskoku zavzel polje in kočo.

Takih prizorov je bilo sčasoma vedno manj in manj in zadnje naselje je bilo par koč pigmejcev. Vendar pa se ti majhni 1,30 m v povprečju visoki ljudje niso pustili fotografirati; mogoče zaradi verovanja, da jim s sliko odvzameš tudi dušo še bolj verjetno pa zaradi tega, ker so zavohali lahek zaslužek, saj ob pogledu na denar njihovo prepričanje ni bilo več tako trdno.

Po nekaj minutah vožnje smo se ustavili v gozdarskem šolskem centru, ki je namenjen izobraževanju neke vrste delovodij, tako na sečiščih, kot tudi na žagah. Center je pod pokroviteljstvom organizacije za gozdarstvo in kmetijstvo FAO.

Vendar pa je nas vse dosti bolj zanimalo kako to dejansko poteka v praksi. Zato smo se zopet naložili v kombije in se odpravili globlje v pragozd. Cesta je postajala vedno ožja in vedno bolj razrita, dokler končno tudi naša dva kombija nista mogla več naprej. Od tu naprej je bila pot prehodna le za pešce, težke tovornjake in buldožerje.

Kmalu se nam je odprl pogled na sečišče, ki je bilo hkrati tudi gradbišče ceste, kajti to dvojje gre skoraj običajno skupaj.

Pragozd je zelo težko prehodno, debela drevesa pa tako tež-

ka in velika, da brez močne mehanizacije postane delo nemogoče. Pogoj za mehanizacijo pa so ceste. Zato je potrebno najprej narediti cesto in nato se ob cesti v ozkem pasu izkoristijo dobra drevesa kolikor se da.

Ker je bil teren sorazmerno raven, je bila tudi gradnja gozdne ceste sorazmerno lahka. Dva močna buldožerja vrste Carter Pillar sta prodirala v pragozd

in za njima je ostajala že narejena cesta. Prvi je lomil in podiral drevesa in tudi najdebelejša se mu niso mogla upirati. Če ni uspel drevesa podreti kot domine, se je spravil nad njegove korenine. Nekaj minut je ropotalo in prasketalo, potem pa se je 1 m debelo drevo pričelo tresi in majati. Samo še en sunek in 40 m dolgo drevo je že ležalo na tleh. Nato je buldožer potisnil podrti velikan ob rob ceste in že drvel nad novega. Drugi buldožer pa je ruval ostanke štorov in korenin in izravnaval kraterje, ki so ostali za prvim.

Na našo željo so nam prikazali kako podirajo drevje z motorno žago. Za ta namen so izbrali orjaško limbo. To drevo

je značilno po tem, da ima močna rebra kot podaljške korenin in če drevo ne bi imelo krošnje, bi izgledalo kot raketa pred startom. Najprej so z motorno žago oklestili ta rebra in po cca 15 minutah je bilo tudi drevo izpodžagano. Padalo je počasi toda nezadržno in pod seboj lomilo vse kar je bilo na poti. Od debela so odrezali cca 3 m korenovca, ki je zaradi zavite rasti neuporaben. Na drugem koncu so odrezali še krošnjo in tako je ostal samo en hlod dolžine 24 m s kubaturo cca 27 m³. Z jekleno vrvjo so zapeli hlod na debelejšem koncu in buldožer ga je odvel h kamionu z enoosno prikolico. Z vitli so hlod potegnili na dero kamiona in delo je bilo s tem že opravljeno.

Če realno pomislimo s kakšno skrbjo pri nas podiramo in izkoriščamo gozdove, se lahko ob vsem tem zgrozimo. Na tem mestu in na takem kupu polomljenih dreves in odpadkov ne bo verjetno nikoli več zrasla nobena limba, ampak samo bujno grmovje in ovijalke.

Kljub temu, da sem zapisal, da je bilo delo s hlodom že opravljeno, pa se je v bistvu še začelo. Ceste so slabe in maloštevilne, zato je za transport primerna le vodna pot. Tako mora na primer Slovenijales, ki ima gozdove v Bajangi cca 500 km transportirati po reki Sangi, nato še več kot 500 km po reki Kongo do Brazzavilla in od tam še toliko po železnici do pristanišča v Gvinejskem zalivu.

se nadaljuje

Uporaba lesnih odpadkov v tovarni Bohinj

V tem članku bi rad navedel nekaj podatkov glede lesnih odpadkov, kje nastajajo in kako jih nato uporabljamo oz. prodajamo.

a) Začel bi kar v enoti žaga, kjer po tehnološkem postopku pri razrezu hlodov dobimo poleg žaganega lesa, ki gre v nadaljnjo finalizacijo še odpadke, kot žagovina, katere dobimo cca 8 % glede na kub. žaganega lesa, kar znaša mesečno na 1700 m³ žaganega lesa povprečno skozi celo leto 136 ton žagovine na mesec. To žagovino uporabljamo oz. predelujemo cca 2/3 za proizvodnjo lesne moke, ostala 1/3 pa se uporablja kot kurjavo.

Tako dobimo letno pri razrezu 30.000 m³ okroglega lesa cca 1700 ton žagovine, od katere jo porabimo za proizvodnjo lesne moke cca 1400 ton na leto, za kurjavo in ostalo pa jo ostane še letno 300 ton.

b) Poleg žagovine pa nastaja pri tehnološkem procesu hlod — žagan les še žamanje, katerega razsekamo v sekiro stroju firma »Jansen« in to cca 0,23 prn se-

kanc iz 1 m³ lesa, kar znaša mesečno pri razrezu 2500 m³ okroglega lesa 575 prn sekanc in letno 6900 prn sekanc. Te sekance pa potem nakladamo na vagon in jih pošiljamo tovarnam celuloze za proizvodnjo papirja. Omenjeni sekanci so sveži in imajo od 30—100 % vlage, odvisno od vlage lesa hlodov.

c) Pri nadaljnjem tehnološkem postopku oz. proizvodnji opažnih plošč pa nastajajo odpadki kot žamanje, žagovina in skoblanci. Prav tako se žamanje in razni drugi odpadki razsekajo na sekiro stroju »Jansen« in nato še v dezintegratorju. Pri proizvodnji 100² opažnih plošč nastane 2,2 prn sekanc, kar znese pri povprečni letošnji mesečni proizvodnji 52000 m² plošč 1140 prn sekanc. Letno pa dobimo 13750 prn sekanc. Te sekance osušene na 6—10 % vlage pa uporabljamo za proizvodnjo zidakov ISO-SPAN. Iz teh 13750 prn sekanc pa dobimo cca 320.000 kom zidakov ISO-SPAN in 19.000 kom ISO-SPAN plošč. Vendar pa se za proizvodnjo zidakov in plošč

ISO-SPAN lahko uporablja še 10—20 % presejanih skoblancev, kar nedvomno s tem lahko povečamo količine ISO-SPAN zidakov.

d) Žagovina, ki nastaja pri cepljenju srednjega sloja pri raznih krožnih žagah, pri stroju »PAUL«, pri horizontalni cepilki »SCHULTE« ter obrezovanju plošč pa se uporablja za kurjenje parnega kotla »ASSMAN« t. j. za proizvodnjo tehnološke pare ter za ogrevanje prostorov itd.

e) Skoblanci, ki nastanejo pri skoblanju elementov ali srednjega sloja, pa se uporabljajo kot dodatna surovina za proizvodnjo ISO-SPAN zidakov, za kurjavo, delno za proizvodnjo lesne moke, kar ostane pa se proda ostalim interesentom, posebno v polletnem času, ker nastaja višek skoblancev, zaradi premajhne porabe kurjenja parnega kotla.

f) Pri formatnem obrezovanju opažnih plošč pa še nastaja žamanje, ki se vozi v žagalnico, kjer ga razsekamo v sekance in odpeljemo na vagon za papirno industrijo, skupno s sekanci žage.

g) Pri sortiranju opažnih plošč (prevzem in odprema plošč), pa dobimo tzv. škart plošče, pri katerih je nastala napaka vsled tehnološkega procesa, ali zaradi same strukture lesa. Od teh opažnih plošč nato pri popravilu plošč odrežemo del plošče v izmeri 50 × 47 cm. Tako je ostali del opažne plošče v dolžini 1,5 m ali 2,0 m še poseben za izvoz, ali pa domači trg. Ostanek — t. j. konec plošče 50 × 47 cm pa razrežemo v 7 cm široke pasove, iz katerih nato delamo podstavke za embalarne pakete opažnih plošč.

V bližnji prihodnosti (v mesecu januarju 1973), pa bo nujno zajeti še odpadke, ki nastajajo pri dolžinskem narezu desk (stroj »HAIST«) ter jih zmleti za proizvodnjo zidakov ISO-SPAN. Tako bodo zajeti vsi lesni odpadki, ki nastajajo pri tehnološkem procesu hlod — deska in deska — opažna plošča. V bodoče pa se predvideva tudi baterija separacije lesnih odpadkov, kar jo pogojuje namen uporabe lesnih odpadkov.

V letu 1974 pa se predvideva še nabava novega parnega kotla, s kapaciteto 4 GKcal/h z zmoglostjo obeh načinov kurjenja, t. j. z vpihovanjem lesnih odpadkov z izvlečeno napravo, ali s kurjenjem z mazutom, odvisno od količine lesnih odpadkov.

Janez Stare

Priprava dela napreduje

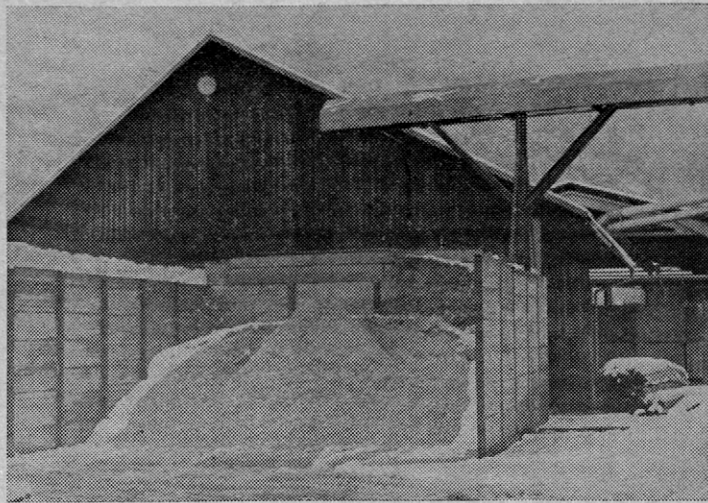
Pred nekaj meseci smo začeli z organizacijo priprave dela v podjetju.

Prvi rezultati so tu. V Mojstrani vodimo proizvodnjo z novo delovno dokumentacijo. Ocenjujemo, da je uspešna, čeprav jo spremljajo začetne težave.

Nova delovna dokumentacija obsega delovni list, materialno izdajnico, terminski list, spremni list in razdelilni list. Delovno dokumentacijo pripravljamo in razmnožujemo pripravo dela v tovarni Bled. S to dokumentacijo smo uspeli zmanjšati število obrazcev. Delovnih listov je sedaj precej manj. To pomeni manj dela pri obračunu osebnih dohodkov. Kroženje materiala usmerjamo z materialnimi izdajnicami. Dosegli bomo večjo disciplino in odgovornost pri dviganju materialov iz skladišč in evidentiranja potrošnje. Delovna dokumentacija nam omogoča, da bomo odkrivali odstopanje med normativi ter dejanskimi potrošnjami in ukrepali.

Priprava dela tovarne Bled se je v novembru preselila v nove pisarniške prostore. Pripravi dela smo priključili tudi materialno kartoteko. Tako so dani pogoji, da je za naročanje vseh osnovnih in pomožnih materialov odgovorna priprava dela.

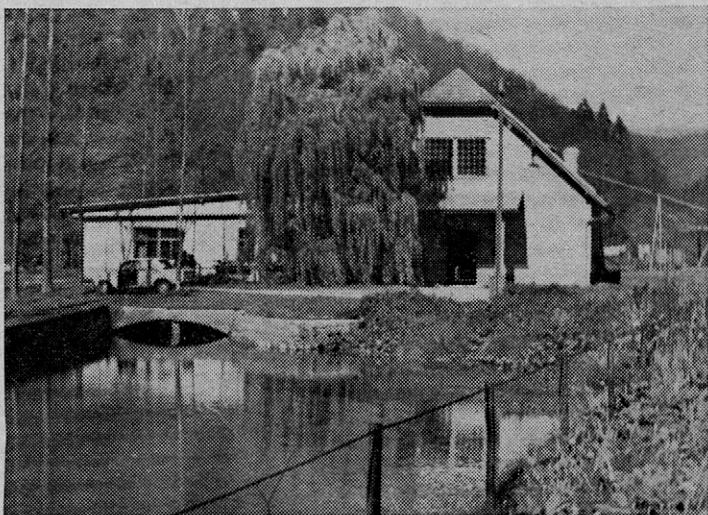
K. Maselj

Kako je kaj v Soteski

Oddelek lesna moka je v stavu Tovarne Bohinj, čeravno je lokacijsko precej oddaljen. Kakor je razvidno iz prejšnjega stavka, je glavni produkt lesna moka. O kvaliteta in specifičnosti vrst ne bi govoril, omenim naj le, da v glavnem izdelujemo tri vrste, ki se razlikujejo po granulaciji, t. j. po velikosti mikroskopsko majhnih iver. Lesna moka je na prvi pogled neza-

vzrok, ne vem ali so bile tu cene ali kaj drugega. Sam asortiment je zanimiv tudi po sami ceni oz. stroških proizvodnje. Tovarna oz. oddelek je pričel delati 1956. leta in je mehaniziran, če vzamemo v obzir mehanizacijo izpred 20 let. Zaradi starosti strojev in opreme je to vse skupaj že davno amortizirano. Imamo svojo električno energijo, potrebno je majhno

nimiva, ko pa stvar spoznaš bolje, vidiš, da je njena uporaba zelo raznolika in je v industriji nepogrešljiva. Zanimivo je tudi to, da smo edini, ki tovrsten material še izdeluje v Jugoslaviji in so podjetja, ki so vezana na tovrsten artikel kot surovino, vezana na uvoz.

Kolikor se spomnim nazaj, je bil včasih problem prodaje lesne moke. Kaj je bilo temu

število delavcev, za surovino uporabljamo odpadke. Iz tega se lepo vidi, da ima lesna moka lahko kritje 59 %.

Najbolj boleče pri nas je vzdrževanje. Kot sem že prej omenil, je oprema stara in seveda analogno k temu potrebuje veliko vzdrževanja. S tem pa je križ, tu ne mislim samo zaradi vzdrževalcev samih, da neradi pridejo popravljati, ampak, ker smo na rang listi vzdrževanja v Tovarni Bohinj na zadnjem mestu. Pa vseeno bi se tu zahvalil tov. Jožetu Hodniku, vodji vzdrževanja v Bohinju, da včasih zmanjša na eno oko in preskoči zaporedje. Jasno pa je, da za vsako malenkost ne kličemo pomoči in kar se le da, popravimo sami, razen elektrike.

Zelo neugodno je tudi, da moramo dvakrat ali trikrat letno ustaviti proizvodnjo lesne moke na račun opažnih plošč v Bohinju. Enostavno Oddelek zapremo, delavci pa v Bohinju na kovanje plošč. Sedaj se ne bi spuščal, kaj je tu narobe in kaj ni, vendar smatram, da je treba tehnološki postopek gradbenih oz. opažnih plošč izpopolniti tako, da ne bo nepotrebne manipulacije iz oddelka na skladišče in potem zopet nazaj. Saj s tem dvigamo samo lastno ceno izdelka.

Vsi veste kako boleče je za delavce, ki morajo zapustiti svoje delovno mesto in oditi drugam. S tem nastane negotovnost in kjer je negotovnost, ne moremo pričakovati ne vem kakšnih rezultatov. V času neobratovanja morajo biti nameščeni v Soteski trije čuvaji, ki ne proizvajajo, morajo pa biti plačani in imajo pri tem še celo nadure. Delavci se morajo voziti iz Bohinjske Bele v Bohinj, kar je pogojeno z dodatnimi stroški. Lahko bi še našteval, vendar se že tu jasno vidi, kje smo.

A. Ličen

Območno skladišče . . .

nadaljevanje s str. 3

jujejo ali celo prepovedujejo izvoz surovin. Zato so nekatere industrije, ki so osnovane na surovini iz teh dežel, prišle v težave. Kaj hočem s tem povedati? Tudi najbolj zaostale države, ki težijo po napredku, gredo počasi po isti poti in prihajajo do spoznanja, da je surovine prodajati na mednarodnem trgu ena od najstarejših oblik trgovanja, ki pa ne vodi k nobenemu napredku gospodarstva.

Ker je lesna branža ena od glavnih izvoznih panog raznih polfinalnih in finalnih izdelkov, saj zavzema po vrednosti izvoza od posameznih panog celo drugo mesto, je njena prva dolžnost, da priskrbi gozdarstvu najmanj toliko deviznih sredstev, kolikor jih gozdarstvo rabi za nabavo sodobne mehanizacije strojev in naprav. Nikakor pa ne bi smeli dopuščati, da je izhod v tem, da gozdarstvo izvažajo surovine in da se za mejo gradijo na račun te surovine razne privatne žagice.

Da ne bi v bodoče še prihajalo do takih anomalij, je nujno potrebno, da lesna predelava in gozdarstvo zastavi enoten koncept razvoja, ki bo predvideval razvojno politiko za razdobje 10, 20 in 30 let, vsaj za eno dobo ene človeške generacije. Takšen razvojni koncept gospodarjenja z gozdovi in lesno surovino bi nakazal nujno povezanost in nerazdvojeno smotno gospodarjenje z bogastvi, ki nam jih je družba zaupala.

Da bi se voz premaknil v tej smeri, je bila v začetku leta 1972 formirana delovna komisija v sestavi: ing. Hočevnar — GG Bled, ing. Maselj — LIP Bled, ing. Petrič — projektant Biro za lesno industrijo Ljubljana.

Delovna komisija si je zadala nalogo razčistiti projektno nalogo, predno se pristopi k projektiranju območnega skladišča. Skupina je preverila več možnosti na tem območju, upoštevali pa je spredaj našete možnosti razvoja. Varianto gradnje dveh območnih skladišč pri obstoječih žagah smo zaradi premajhnih količin in prostora izločili. Po vsestranskem razglavljanju smo bili enotnega mnenja, kakor tudi poslovni odbor, da se v bodoče primarna predelava preseli na tretjo lokacijo izven sedanjih lokacij. Zato je delovna skupina začela iskati novo lokacijo na celotnem območju. V ta namen je bila detajlno izdelana analiza vseh transportov. Postavljeno je bilo, da se to izrazi v dveh etapah. Prva etapa je izgradnja samo območnega skladišča in prevoz obeljene in sortirane hlodovine na obe

sedanji žagi. Druga etapa je izgradnja kompletne žagalnice s sušilnicami pri območnem skladišču in prevoz žaganega posušenega lesa v obe sedanji finalni predelavi lesa.

Tako je delovna skupina pripravila ves material za širši strokovni posvet s predlogom za nadaljnje delo pri projektiranju. Na strokovnem posvetu 19. 9. 1972 pri Gozdnem gospodarstvu Bled, je bilo dano široko poročilo o delu skupine, prikazana je bila transportna analiza in dan predlog za lokacijo na sotočju obeh dolin na področju Lesc. Druge lokacije na Nomenju, ki je bila precej natančno obdelana, delovna skupina zaradi poplavnega zemljišča, na katerem bi se moralo delati, ni priporočila zaradi velikega vložka sredstev v zemljiščna dela in zavarovanje obale Save Bohinjske.

Nekateri na strokovnem posvetu so bili mnenja, da se lokacija ponovno pregleda in preveri, če ni mogoče lokacija Nomenj bolj ugodna. Zato se je na posvetu sklenilo, da se naredi oba elaborata in primerjati ekonomskega dela obeh elaboratov. Tako je dobil projektant naročilo, da zbere podatke za obe lokaciji, ki jih bo možno primerjati.

Ker je takšno skladišče 29. 11. 1972 v miniaturi obliki bilo dano v pogov in Slovenji Gradcu, si je cela skupina strokovnih delavcev cca 40 ljudi LIP in GG Bled ogledala takšne naprave na koroškem gozdno gospodarskem območju. Tu smo videli, da se na enem mestu rešuje kompletno gozdarstvo, primarno in iverica.

Drugo takšno območno skladišče obratuje v Mariboru v Limbošu, ki je bilo zgrajeno prvo v Sloveniji. Projekte za gradnjo imajo že postojno območje, ljubljansko in gornje savinjsko območje. To se pravi, če intenzivno pristopimo k delu in odločitvam, ne bomo več med prvimi. Če bomo veliko oklevali v odločitvah in se zgubljali pri raznih detajlih in zaradi njih skrenili iz glavne smeri razvoja napredka tehnologije v svetu, bomo ostali vedno mali, z zastarelimi postrojenji, ki jih bomo jutri gradili, pojutrišnjem pa odmikali zaradi sprememb in stiske prostora. Zato je nujno potrebno, da strokovni ljudje, ki o tem razpravljajo, morajo imeti pred seboj razvoj in prostor, v katerem se bo razvijalo vsaj za 20 let naprej. Pri tem se je nujno oslanjati na izkušnje onih, ki so pred nami orali ledino in izločali napake, ki so bile narejene v preteklosti.

K. Maselj

Prisrčno srečanje upokojencev LIP Bled

Podjetje LIP Bled je povabilo na srečanje vse upokojence, kateri smo bili zaposleni v tem podjetju.

V petek, 22. 12. 1972, smo se zbrali v Tovarni Bohinj, kjer nas je pozdravil vodja tovarne ing. Franc Bajt, ki nas je nato popeljal s svojimi sodelavci na ogled vseh oddelkov tovarne. Oddelke smo si ogledali v večjih in manjših skupinah, bili presenečeni nad takim napredkom tovarne. Vsi udeleženci smo si z zanimanjem ogledovali oddelke žage, opaznih plošč, sušilnico, strojnico, brusilnico, vzorno urejeno skladišče, iso-span in novo halo za bodočo predelavo opaznih plošč. Skoraj dveurni ogled daje potrdilo, da smo se kot bivši delavci zanimali za vse in da je bila vsaka druga beseda pohvalna in da ima celotni kolektiv še veliko bodočnost.

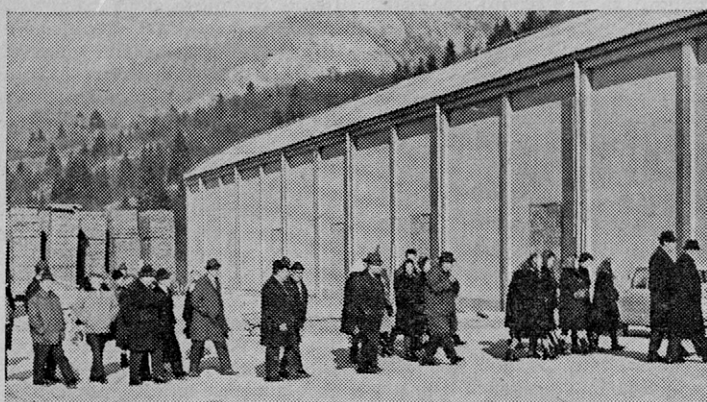
Po ogledu tovarne smo se odpeljali v hotel »Mladinski dom« na kosilo. Po kosilu nam je tov.

Zahvalil bi se celotnemu kolektivu LIP Bled za pozornost do nas upokojencev, ki nam je pripravilo to srečanje ter za poklonjene koledarje, katerih smo bili vsi veseli. Posebna zahvala tovarišem, ki so bili osebno zadolženi za čimbolj prijetno srečanje nas upokojencev.

M. Ravhekar

POGOSTILI SMO NAŠE UPOKOJENCE

Kot nekateri drugi kolektivi, smo letos tudi mi organizirali pred novoletnimi prazniki srečanje naših upokojencev. Povabljenih je bilo vseh 186 upokojencev, vendar se žal vsi niso mogli udeležiti tega prijetnega srečanja, ki je bilo tokrat organizirano v Bohinju.

ska odpadlo, saj je žagalnica mehanizirana in kar so včasih delavci premikali na vozičkih ali celo prenašali, opravljajo danes mehanizirane transportne naprave.

Zelo jih je zanimal tudi oddelek »Iso-span«, v katerem izdelujejo naš novi proizvod »Iso-span« oblikovnik. Tudi tu so se zadržali dalj časa ter opazovali proizvodnjo, predvsem pa delo razopaževalnega stroja, ki so ga izdelali v naši kovinski delavnici.

Všech jim je bilo tudi skladišče za Iso-span izdelke in skladišče za žagan les, kjer se vse delo opravlja z viličarji.

Nato so si ogledali še novozgrajeno proizvodno halo ter proizvodnjo gradbenih opaznih plošč. V tem odelku so se ustavili tudi pri novem avtomatu za pijače, kjer so si mnogi med njimi postregli s kavo in kakaom.

Po ogledu tovarne so jih avtobusi odpeljali na kosilo v hotel Mladinski dom, kjer jih je pozdravil naš direktor ing. Jurij Hočevár in jim v kratkih besedah orisal razvoj podjetja, uspehe kolektiva, pri čemer je opozoril tudi na zasluge upokojencev, saj so s svojim delom prispevali k razvoju podjetja. Enako jim je na kratko razložil naše načrte za prihodnje obdobje, predvsem pa za leto 1973. Ob koncu jim je v svojem imenu in v imenu celotnega kolektiva zaželel srečno in zadovoljno novo leto 1973 z željo, da se prihodnje leto zopet srečamo.

Kot zastopnik sindikalnih organizacij jih je pozdravil še predsednik koordinacijskega odbora tov. Stanko Iskra.

Gasilska enota tovarne Bohinj »Tomaž Godec« na izletu

Že dobri dve leti se je enota IGD tovarne BOHINJ odpravljala na izlet. Namen je bil, da bi člani gasilske enote bili saj delno poplačani za svoje požrtovalno delo v času nekaj let. Po večkratnem razpravljanju in odlašanju smo se končno na seji UO društva le zedinili za datum, in enota je z dvema kombijema dne 28. oktobra odšla za dva dni v »neznano«.

Sobota zjutraj. Deževno in nič kaj prijazno vreme. Kot pa vemo gasilcev še nikoli ni vreme odvrnilo od dela, zakaj pa nas bi potem od tako zaželenega izleta. Krenili smo v smeri Kranja preko Brnikov—Domžal do Trojan, kjer je bila prva naša posataja. Dobri krofi s čajem in nič kaj prijazne natakarike, ki nam niso mogle pokvariti razpoloženja, ampak šele povečati, smo po nekaj minutnem postaniku odvihrali proti Ptuj, kjer je bil naš zaenkratni cilj. Razpoloženje v avtomobilih se je stopnjevalo čim bliže smo bili Ptuj, k temu pa je pripomoglo tudi prijazno štajersko sonce, ki nas je obsijalo z vso gostoljubnostjo. Po vsej verjetnosti vsakega obiskovalca Ptuja najprej pritegne znameniti Ptujski grad. Da pa mi ne bi bili izjema, smo najprej dali spomeniku fevdalizma svoj poklon in se po stari navadi seveda tudi dali fotografirati. Ker je bila restavracija na gradu zaprta, smo žejejo odšli v notranjost, da vidimo kakšna je bila zgodovina tega kraja. Grad je lepo urejen in zunanje strani, še lepši pa je v notranjosti. Stara oprema stanovanj, zbirke orožja, umetnin in vsak del te spominja na takratno veličino fevdalnih mogotcev in ne hajte stopiš za nekaj stoletij nazaj. Tu se jasno odraža kontrast

V imenu upokojencev se je za organizacijo srečanja delovnemu kolektivu, tov. direktorju pa za lep nagovor in voščilo zahvalil tovariš Miloš Ravhekar in vsem zaželel srečno in uspešno novo leto 1973.

Po kosilu jih je prijetno zabaval vokalni ansambel Zorko in mnogi med njimi so se veselo zavrteli. Drugi pa so se pogovarjali o srečanju in obujali spomine.

V prijetnem razpoloženju je kar prehitro minilo popoldne in prekmalu so se morali posloviti od prelepega Bohinja, ki je bil ta dan res prekrasen.

Razšli so se z željo, naj bi se podobna srečanja ponavljala vsako leto.

in prepad ki je zijal med gospodom mogotcem — kmetom tlačanom in rokodelcem, ki je dal ves nadih umetniškega ustvarjanja za bomo plačilo. Če primerjamo samo velike zidne tapete v tako živih in naravnih barvah, si ne moremo predstavljati, da je en delavec delal kvadratni meter deset let. Oprema stanovanj pa se jasno izraža v kakšni dobi je grad menjal gospodarja in se prepleta empirika, rokoko in gotika, ima pa vse funkcionalnosti udobja takratnega časa.

Ogromna platna in freske ter portreti nam prikazujejo gospodarje gradu z njihovimi boljšimi polovicami in potomci, turške vezirje, nemške, madžarske in avstrijske velikaše. Torej kompletna zbirka izkoriščevalcev slovenskega naroda. Ogled gradu je trajal uro in pol. Po izdatnem okrepčilu nas je pot vodila preko Ormoža v Ljutomer, kjer smo si ogledali ta kraj, nekateri pa so skočili na krajši obisk k sorodnikom. Točno po voznem redu smo odrinili proti Murški Soboti in tu naredili res samo požirek mrzlega piva, nato pa krenili v Moravske toplice. Tu smo imeli predvideno večerjo s prenočiščem in zajtrk drugega dne. Vse smo dobili in niti ni bilo pretirano drago. Namestili smo se v lepo opremljenih počitniških hišicah, nato pa jo jadrno odkurili v termalne toplice. Po kopeli smo dobili neverjeten apetit in lakoto smo si potestili v lepo opremljeni restavraciji, potem pa čas izkoristili različno, mlajši na plesiščih, starejši pa na lepo urejenem štiristeznem kegljišču. S smehom na ustih smo zvečer zaspali in se ravno tako tudi zbudili. Malo dobre volje nam je pokvarilo čakanje na zajtrk — niso pripeljali kruha, pa nič za to, saj kozarček žganega hitro prežene moro.

Z nekoliko zamude smo se podali preko Maribora—Celja v Zalec in od tam v Logarsko dolino. Dolina je prečudovita, samo dostop do nje je bolj klavren pa saj veste cesta po JUS-u. Malo smo se ogledali naokoli, v temačni koči dobili dodatno gorivo in s pesmijo na ustih odvihrali proti prelepi Gorenjski.

Mnenje udeležencev izleta je, da je bil izlet lep in dobro pripravljen ter so izrazili želje, da bi kaj podobnega še organizirali. Naprosili so me naj se v imenu gasilcev zahvalim vodstvu tovarne BOHINJ za razumevanje in nudeno pomoč pri organizaciji.

JaKa

direktor dipl. ing. Jurij Hočevár zaželel dobrodošlico na tem prvem srečanju upokojencev. V preprostih besedah nam je orisal delo v podjetju, napredku in uspehu, nanizal tudi težave, s katerimi se bavi celotni kolektiv. Zaželel nam je obilo zdravja in da v prihodnjem letu, ko bo ponovno srečanje upokojencev podjetja v Tovarni Bled, pridejo še ostali, katerih letos ni bilo. Spregovoril nam je tudi predsednik koordinacijskega odbora sindikalnih podružnic Stanko Iskra, ki nam je govoril o razvoju v podjetju in skrbi za delavca. Z zanimanjem smo poslušali oba govornika, ki sta za svoji izvajanci požela iskren aplavz.

Tudi na zabavni del ni bilo pozabljeno. Godba nam je igrala valčke in polke in mi smo plesali (vsak po svojih močeh) toda plesali smo. Tudi naš tov. Lado Odar ima še svoj glas, saj nam je zapel par pesmi, katere so nas vse prijetno prevzele. Bili smo res vsi »mladeniči in mladenke«, čeprav smo stari eni manj drugi več. Obujali smo spomine vse za 25 let nazaj, eni še dlje, vsi smo si bili enaki in stari znanci, poznanstva smo delali z novimi, s katerimi preje nismo prišli v stik.

Tako je prehitro minilo naše srečanje in s stiskom rok in »zdrav bodi ter srečno novo leto« smo se razšli z željo, da se drugo leto spet snidemo.

V tovarno »Tomaž Godec« Bohinj so pripotovali s tremi avtobusi, kjer so jih sprejeli vodilni delavci te tovarne in jim jo razkazali. Predvsem jih je zanimal napredek, ki je opazen v tovarni. Z zelo velikim zanimanjem so opazovali delovni proces v rekonstruirani žagalnici, kjer so se tudi največ zamudili. Precej drugačno je danes delo v žagalnici kot je bilo nekoč. Vse težje fizično delo je dejan-

Francelj: Ti Janez, koliko otrok pa imaš ti pravzaprav. Janez: Z ženo imam enega, enega imam v Bohinju, enega sem pa priženil.

Francelj: Torej ti imaš dva, žena ima dva, skupaj pa imata tri.

Kronika

STANJA ZAPOSLENIH KONEC DECEMBRA 1972

Tovarna BOHINJ	369
Tovarna BLED	347
Uprava	85
Skupaj	801
Vajenci	18

Rodila se je:
JAKOPIČ Janezu — hčerka

POSETNICA

Jani Remčar

Jani dela na ključnem delovnem mestu v podjetju. Kakšno je to delovno mesto?

REŠITEV POSETNICE IZ PREJŠNJE STEVILKE:
TONE JE TELEFONIST

Gasilci Tovarne Bohinj

Člani uredniškega odbora:

Robič Ivan, glavni urednik

Jeglič Silva, tehnični urednik

Zitnik Janez, Blažič Henrik, Trojar Andrej, Mencinger Franc, Kraigher Ciril